

Nr 4.

Ankom till riksdagens kansli den 14 mars 1934 kl. ½10 f. m.

Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 4, i anledning av väckt motion angående hämmande av minderårigas tobaksmissbruk.

I en inom andra kammaren väckt, till dess andra tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 370, har herr *Olsson* i Staxäng m. fl. hemställt, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t snarast möjligt ville för riksdagen framlägga förslag till hämmande av minderårigas tobaksmissbruk i enlighet med av motionärerna angivna synpunkter.

Såsom lämpliga medel att nå syftet med motionen hava motionärerna angivit dels ett allmänt förbud mot försäljning av tobak till minderåriga under 15 år, dels ock förbud för minderåriga att begagna tobak.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Åtgärder i liknande syfte hava såvitt för utskottet är känt vidtagits endast i ett fåtal länder. I England och Japan hava utfärdats förbud mot försäljning av tobaksvaror till minderåriga. Bland de med vårt land mera jämförbara staterna har endast Norge skridit till direkta åtgärder. Den befogenhet att stävja handeln med tobak med minderåriga (under 15 år), som där lagts i kommunens hand, torde dock ej hava blivit i någon nämnvärd grad utnyttjad.

Utskottet vill för sin del instämma i motionens syfte och såsom sin uppfattning framhålla, att det ur samhällelig synpunkt är angeläget, att uppkomsten av dåliga och skadliga vanor såvitt möjligt hindras under ungdomstiden. Utskottet håller även före, att det bör åligga vederbörande myndigheter att på bästa sätt söka skydda den uppväxande ungdomen för de skador, som särskilt ett alltför tidigt bruk av tobak kan åstadkomma.

Ungdomsskolornas myndigheter synas även i detta avseende hava i stor utsträckning gjort vad på dem ankommer. I stadgar och reglementen finnas i regel bestämmelser, som syfta till här ovan angivet mål. Det förefaller dock som om dessa bestämmelser ej vore vid alla skolor fullt enhetligt och ändamålsenligt utformade, och delvis saknas de vid skolor för kvinnlig ungdom. Utskottet anser sig emellertid kunna förutsätta, att skolmyndigheterna i den mån sådant kan finnas behövt komma att vidtaga sådana åtgärder, att vid samtliga ifrågavarande skolformer enhetliga bestämmelser utfärdas för åtminstone barn i skolpliktig ålder, samt tillse, att dessa ordningsregler i möjligaste mån efterlevas. Detta synes även vara angeläget, då det förefaller sannolikt att tobaksbruket är i tilltagande bland ungdomen.

Motionärerna yrka, att på lagstiftningens väg förbud skola utfärdas för försäljning av tobaksvaror till ungdom under 15 år. Det måste dock anses tvi-

velaktigt, att på denna väg ett ur alla synpunkter gott resultat skall kunna åstadkommas. Erfarenheterna från försäljnings- och konsumtionsförbud, som tillämpats i andra länder, uppmuntra ej till likartade försök i vårt land. Det är emellertid möjligt, att motionärernas syfte på annat sätt skall kunna nås. I detta sammanhang vill utskottet erinra om att överenskommelse under hand träffats mellan medlemmar av Sveriges Tobakshandlares Riksförbund om åtgärder till motverkande av minderårigas tobaksinköp. Önskvärt vore, att sådana restriktiva åtgärder kunde göras så effektiva som möjligt under skäligt hänsynstagande till den legitima tobakskonsumtionen.

Med hänsyn till befintligheten av här ovan ömnamnda ordningsregler synas dock de av utskottet förut påyrkade förhållanden ej böra föranleda någon särskild riksdagens skrivelse.

Utskottet får därför — under uttalande av sin sympati för motionärernas syfte — på ovan anförda grunder hemställa,

att ifrågavarande motion, nr 370, icke måtte föranleda till någon andra kammarens åtgärd.

Stockholm den 13 mars 1934.

På utskottets vägnar:

ERNST ÅQVIST.

Närvarande: herrar *Åqvist, Pettersson* i Dahl, *Cruse, Thorell, Svensson* i Landskrona, *Johansson* i Silkeborg, *Hansson* i Örebro, *Eriksson* i Sandby och *Persson* i Undersvik.
